

32006R1032

L 186/27

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

7.7.2006.

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1032/2006**od 6. srpnja 2006.****o utvrđivanju zahtjeva za automatske sustave za razmjenu podataka o letu u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova između jedinica kontrole zračnog prometa****(Tekst značajan za EGP)**

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 552/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o interoperabilnosti Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (Uredba o interoperabilnosti ⁽¹⁾), a posebno njezin članak 3. stavak 1.,uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (Okvirna uredba ⁽²⁾), a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

budući da:

- (1) Upravljanje zračnim prometom zahtijeva sigurne i djelotvorne mehanizme za obavješćivanje, koordinaciju i prijenos letova između jedinica kontrole zračnog prometa. Osiguravanje ovakvih mehanizama unutar Europske mreže za upravljanje zračnim prometom zahtijeva automatsku razmjenu podataka o letovima između sustava za obradu podataka o letu. Ispitivanje postojeće situacije unutar Zajednice je otkrilo da u nekim državama članicama ti mehanizmi još nisu dostigli zadovoljavajuću razinu te zahtijevaju daljnja unapređenja. Stoga za sustave za obradu podataka o letu treba utvrditi zahtjeve u vezi sa interoperabilnošću, učinkovitošću i kvalitetom usluge njihovih funkcija za razmjenu podataka o letu.
- (2) Europska organizacija za sigurnost zračnog prometa (Eurocontrol) je u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 549/2004 opunomoćena da razvije zahtjeve za automatske sustave za razmjenu podataka o letu u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova. Ova se Uredba temelji na izvješću od 31. ožujka 2005. koje je rezultiralo iz ovog opunomoćenja.
- (3) Eurocontrolov standard za *on-line* razmjenu podataka priložen je Uredbi Komisije (EZ) br. 2082/2000 od 6. rujna 2000. o usvajanju Eurocontrolovih standarda i izmjeni

Direktive 97/15/EZ o usvajanju Eurocontrolovih standarda i izmjeni Direktive Vijeća 93/65/EEZ ⁽³⁾, čime njegova primjena u Zajednici postaje obvezna kod nabave novih sustava za obradu podataka o letu. Budući da je Uredba (EZ) 2082/2000 stavljena izvan snage 20. listopada 2005., potrebna je izmjena zakonodavstva Zajednice kako bi se osigurala dosljednost relevantnih zakonodavnih odredaba.

- (4) Ova Uredba ne obuhvaća vojne operacije i osposobljavanje kako je navedeno u članku 1. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 549/2004.
- (5) U Izjavi država članica o vojnim pitanjima povezanim s jedinstvenim europskim nebom ⁽⁴⁾, države članice su se obvezale na međusobnu suradnju, uz uvažavanje nacionalnih vojnih zahtjeva, kako bi svi korisnici zračnog prostora u svim državama članicama u potpunosti i jednoobrazno primjenjivali koncepciju fleksibilne upotrebe zračnog prostora.
- (6) Primjena koncepcije fleksibilne upotrebe zračnog prostora, kako je definirana u članku 2. stavku 22. Uredbe (EZ) br. 549/2004, zahtijeva uspostavu sustava za pravovremenu razmjenu podataka o letovima između jedinica koje pružaju operativne usluge kontrole zračnog prometa i vojnih kontrolnih jedinica.
- (7) Oblasni kontrolni centri trebali bi primjenjivati automatizirane postupke povezane s obavješćivanjem i početnom koordinacijom, kako bi se osigurala dosljedne letne informacije i kod predajnih i kod prijemnih jedinica, i kako bi se podržala koordinacija planiranih prijenosa letova. Ovi su postupci bili dio standarda propisanih Uredbom (EZ) br. 2082/2000 pa se stoga moraju primjenjivati od dana stupanja ove Uredbe na snagu.
- (8) Letne informacije koje se prenose tijekom postupka početne koordinacije moraju se ažurirati. Stoga bi se automatizirani postupci morali provoditi postupno kako bi se omogućila revizija informacija povezanih s letovima za koje se prethodno izveo postupak početne koordinacije ili prekida koordinacije, kada prijemna jedinica više nije odgovorna za let.

⁽¹⁾ SL L 96, 31.3.2004., str. 26.⁽²⁾ SL L 96, 31.3.2004., str. 1.⁽³⁾ SL L 254, 9.10.2000., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 96, 31.3.2004., str. 9.

- (9) Osim centara oblasne kontrole i jedinice kontrole zračnog prometa bi mogle imati koristi od provedbe automatiziranih postupaka za obavješćivanje, početnu koordinaciju, reviziju koordinacije i prekida koordinacije letova. Ako se one za to odluče, zbog potrebe za interoperabilnošću Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (dalje u tekstu EATMN) moraju primjenjivati iste zahtjeve koje primjenjuju i centri oblasne kontrole.
- (10) Pravovremena razmjena podataka o letu između jedinica koje pružaju operativne usluge kontrole zračnog prometa i vojnih kontrolnih jedinica morala bi se oslanjati na postupnu provedbu automatiziranih postupaka. Prvi bi korak trebao biti uvođenje prijenosa osnovnih podataka o letu između takvih civilnih i vojnih jedinica, zajedno s mogućnošću da se oni prema potrebi ažuriraju.
- (11) Utvrđeni su dodatni automatizirani postupci pomoću kojih bi se poboljšala koordinacija između jedinica kontrole zračnog prometa ili između jedinica koje pružaju operativne usluge kontrole zračnog prometa i vojnih kontrolnih jedinica. Ako one odluče da primjenjuju dodatne automatizirane postupke, zbog potrebe za interoperabilnošću EATMN-a, moraju na te postupke primjenjivati usklađene zahtjeve.
- (12) Provedba ove Uredbe trebala bi omogućiti daljnji napredak u postizanju viših razina interoperabilnosti.
- (13) Radi održavanja ili poboljšanja postojećih razina sigurnosti, od država članica treba zahtijevati da osiguraju da predmetne strane provedu procjenu sigurnosti, uključujući identifikaciju opasnosti, procjenu rizika i postupke ublažavanja. Za usklađenu primjenu ovih postupaka na sustave na koje se odnosi ova Uredba, potrebno je utvrđivanje specifičnih zahtjeva sigurnosti za sve obvezne zahtjeve interoperabilnosti, učinkovitosti i kvalitete usluge.
- (14) U skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 552/2004, provedbena pravila interoperabilnosti bi morala opisivati posebne postupke za procjenu sukladnosti, koji se trebaju koristiti za ocjenjivanje sukladnosti ili prikladnosti za uporabu sastavnih dijelova kao i za provjeru sustava.
- (15) U skladu s člankom 10. stavcima 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 552/2004, datumi za primjenu prijelaznih odluka mogu biti određeni relevantnim provedbenim pravilima interoperabilnosti.
- (16) Proizvođačima i pružateljima usluga u zračnoj plovidbi trebalo bi omogućiti određeno razdoblje za razvoj novih sastavnih dijelova i sustava u skladu s novim tehničkim zahtjevima.

- (17) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za jedinstveno europsko nebo uspostavljenim člankom 5. Uredbe (EZ) br. 549/2004,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

- Ovom se Uredbom propisuju zahtjevi za automatsku razmjenu podataka o letu u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova između jedinica kontrole zračnog prometa te u svrhu civilno-vojne koordinacije.
- Ova se Uredba primjenjuje na:
  - sustave za obradu podataka o letovima koji služe jedinicama kontrole zračnog prometa koje pružaju usluge u općem zračnom prometu;
  - sustave za razmjenu podataka o letovima koji podržavaju postupke koordinacije između jedinica koje pružaju operativne usluge kontrole zračnog prometa i vojnih kontrolnih jedinica.
- Ova se Uredba ne primjenjuje na razmjenu podataka o letovima između jedinica kontrole zračnog prometa koje upotrebljavaju sustave za obradu podataka o letovima iz stavka 2., kod kojih su podaci o letovima koji su obuhvaćeni ovom Uredbom usklađeni upotrebom zajedničkog sustava.

Članak 2.

Definicije

- Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se definicije utvrđene Uredbom (EZ) br. 549/2004.
- Osim definicija iz stavka 1., primjenjuju se sljedeće definicije:
  - „obavješćivanje” znači prijenos podataka koji se šalju iz predajne jedinice za ažuriranje sustava prijemne jedinice u okviru pripreme za koordinaciju;
  - „koordinacija” znači koordinacija između jedinica kontrole zračnog prometa pri planiranim prijelazima letova preko zajedničke granice, kako bi se osigurala sigurnost leta;
  - „jedinica kontrole zračnog prometa” (dalje u tekstu ATC jedinica) znači centar oblasne kontrole, jedinica prilazne kontrole ili aerodromski kontrolni toranj;

4. „civilno-vojna koordinacija” znači koordinacija između civilne i vojne strane koja je ovlaštena za donošenje odluka i dogovor o tijeku djelovanja;
5. „sustav za obradu podataka o letu” znači dio sustava za pružanje operativnih usluga kontrole zračnog prometa koji prima, automatski obrađuje i distribuira na radna mjesta jedinica za kontrolu zračnog prometa, podatke o planu leta i povezane poruke;
6. „jedinica koja pruža operativne usluge kontrole zračnog prometa” (dalje u tekstu ATS jedinica) znači jedinica, civilna ili vojna, koja je odgovorna za davanje usluga zračnog prometa;
7. „vojna kontrolna jedinica” znači bilo koja fiksna ili pokretna vojna jedinica koja upravlja vojnim zračnim prometom/ili obavlja druge poslove koji radi svoje specifične prirode mogu zahtijevati rezervaciju ili restrikciju zračnog prometa;
8. „predajna jedinica” znači jedinica kontrole zračnog prometa koja je u postupku prijenosa odgovornosti za pružanje operativnih usluga kontrole zračnog prometa određenom zrakoplovu na sljedeću ATC jedinicu na ruti leta;
9. „prijemna jedinica” znači jedinica kontrole zračnog prometa koja prima podatke;
10. „granica” znači vodoravna ili okomita ravnina koja označava zračni prostor u kojem ATC jedinica pruža operativne usluge kontrole zračnog prometa;
11. „centar oblasne kontrole” (dalje u tekstu ACC) znači jedinica koja je uspostavljena za pružanje operativnih usluga zračnog prometa za kontrolirane letove u područjima kontrole koja su pod njegovom nadležnošću;
12. „radno mjesto” znači namještaj i tehnička oprema na kojima član osoblja za pružanje operativnih usluga kontrole zračnog prometa obavlja zadatke povezane s njegovim poslom;
13. „plan leta” znači određene informacije koje se podnose jedinicama koje pružaju operativne usluge kontrole zračnog prometa, a odnose se na namjeravani let ili na dio leta zrakoplova;
14. „upozorenje” znači poruka koja se prikazuje na radnom mjestu, kada zakaže automatizirani sustav koordinacije;
15. „predviđeni podaci” znači točka koordinacije, predviđeno vrijeme zrakoplova i očekivana razina leta zrakoplova na točki koordinacije;
16. „sekundarni nadzorni radar” (dalje u tekstu SSR) znači nadzorni radarski sustav koji koristi odašiljače ili prijemnike i transpondere;
17. „pisani sporazum” znači sporazum između dviju susjednih ATC jedinica kojim se određuje kako se koordiniraju njihove odgovarajuće ATC nadležnosti;
18. „točka prijenosa kontrole” znači točka na putanji leta zrakoplova na kojoj se nadležnost za pružanje operativnih usluga kontrole zračnog prometa tom zrakoplovu prenosi s jedne ATC jedinice na sljedeću;
19. „koordinacijski podaci” znači podaci koji su važni za operativno osoblje u vezi s postupkom obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u vezi s postupkom civilno-vojne koordinacije;
20. „predajna razina leta” znači razina leta dogovorena tijekom koordinacije ako je let vodoravan, ili odobrena razina leta prema kojoj se let nastavlja, ako se on u točki koordinacije spušta ili podiže;
21. „prihvatna jedinica” znači jedinica kontrole zračnog prometa koja sljedeća preuzima kontrolu nad zrakoplovom;
22. „točka koordinacije” (dalje u tekstu COP) znači točka na granici ili u blizini granice koju koriste i na koju se pozivaju ATC jedinice tijekom postupaka koordinacije;
23. „obaviještena jedinica” znači ATC jedinica koja je primila informacije;
24. „korelacija” znači postupak povezivanja podataka iz plana leta i radarske staze istog tog leta;
25. „otpuštanje” znači odobrenje koje kontrolor koji predaje zrakoplov daje kontroloru u prihvatnoj jedinici, da izdaje kontrolne upute zrakoplovu prije nego što on prijeđe točku prijenosa kontrole;
26. „raspoloživost” znači stupanj u kojem je sustav ili neki njegov dio operativan i dostupan kada je potreban za upotrebu;
27. „pouzdanost” znači vjerojatnost da oprema na tlu radi u okviru dopuštenih odstupanja.

Članak 3.

Zahtjevi koji se odnose na interoperabilnost i učinkovitost

1. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi osiguravaju sukladnost sustava iz članka 1. stavka 2. točke (a) koji služe ACC-ima, sa zahtjevima interoperabilnosti i učinkovitosti koji su navedeni u Prilogu I. dijelovima A i B.

2. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi koji su u svom pisanom sporazumu specificirali da će izvoditi postupke obavješćivanja, početne koordinacije, revizije koordinacije, prekida koordinacije, osnovnih podataka o letu ili promjene osnovnih podataka o letu između ATC jedinica osim ACC-a, osiguravaju sukladnost sustava iz članka 1. stavka 2. točke (a) sa zahtjevima interoperabilnosti i učinkovitosti koji su navedeni u Prilogu I. dijelovima A i B.

3. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi koji su u svom pisanom sporazumu specificirali da će izvoditi postupke preduzetnog obavješćivanja i koordinacije, promjene frekvencije ili ručnog preuzimanja komunikacija, osiguravaju sukladnost sustava iz članka 1. stavka 2. točke (a) sa zahtjevima interoperabilnosti i učinkovitosti koji su navedeni u Prilogu I. dijelovima A i C.

4. Države članice osiguravaju da su sustavi iz članka 1. stavka 2. točke (b) u skladu sa zahtjevima interoperabilnosti i učinkovitosti, navedeni u Prilogu I. dijelovima A i B, u odnosu na postupke osnovnih podataka o letu i promjene osnovnih podataka o letu.

5. Kada jedinice koje pružaju operativne usluge kontrole zračnog prometa i vojne kontrolne jedinice provode između svojih sustava navedenih u članku 1. stavku 2. točki (b) postupke obavješćivanja o namjeri prijelaza, ulaganja zahtjeva za dozvolu za prijelaz, davanja protuprijedloga za prijelaz ili opoziva prijelaza, države članice osiguravaju sukladnost tih sustava sa zahtjevima interoperabilnosti i učinkovitosti koji su navedeni u Prilogu I. dijelovima A i C.

Članak 4.

Zahtjevi koji se odnose na kvalitetu usluga

1. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi osiguravaju sukladnost sustava iz članka 1. stavka 2. točke (a) sa zahtjevima koji se odnose na kvalitetu usluga, navedenim u Prilogu II.

2. Države članice osiguravaju sukladnost sustava iz članka 1. stavka 2. točke (b) sa zahtjevima koji se odnose na kvalitetu usluga, navedenim u Prilogu II.

Članak 5.

Povezani postupci

1. Za let na koji se odnosi početna koordinacija, dogovoreni uvjeti prijenosa leta su operativno obvezujući za obje ATC jedinice, osim u slučaju kada je koordinacija prekinuta ili revidirana.

2. Za let na koji se odnosi revizija koordinacije, dogovoreni uvjeti prijenosa leta su operativno obvezujući za obje ATC jedinice, osim u slučaju kada je koordinacija prekinuta ili su uvjeti dodatno revidirani.

3. Kada završetak revizije ili prekid koordinacije nije potvrđen u skladu s važećim zahtjevima koji se odnose na kvalitetu usluga, jedinica koja predaje let započinje verbalnu koordinaciju.

Članak 6.

Zahtjevi koji se odnose na sigurnost

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da uključene strane, za sve promjene postojećih automatskih sustava za razmjenu podataka o letu, koje obuhvaća ova Uredba ili za uvođenje novih sustava obave prethodnu procjenu sigurnosti, uključujući identifikaciju opasnosti, procjenu rizika i postupke ublaženje rizika.

Tijekom ove procjene sigurnosti, moraju se uvažavati najmanje zahtjevi navedeni u Prilogu III.

Članak 7.

Sukladnost sastavnih dijelova ili prikladnost za uporabu

Prije izdavanja EZ izjave o sukladnosti ili prikladnosti za uporabu o kojoj se govori u članku 5. Uredbe (EZ) br. 552/2004, proizvođači sastavnih dijelova sustava iz članka 1. stavka 2. točaka (a) i (b) procjenjuju sukladnost ili prikladnost za uporabu tih sastavnih dijelova, u skladu sa zahtjevima navedenim u Prilogu IV. dijelu A.

Članak 8.

Provjera sustava

1. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, koji mogu dokazati da ispunjavaju uvjete navedene u Prilogu V., provode provjeru sustava iz članka 1. stavka 2. točke (a) u skladu sa zahtjevima navedenim u Prilogu IV. dijelu B.

2. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi koji ne mogu dokazati da ispunjavaju uvjete navedene u Prilogu V., provjeru sustava iz članka 1. stavka 2. točke (a) povjeravaju prijavljenom tijelu. Ova se provjera izvodi u skladu sa zahtjevima navedenim u Prilogu IV. dijelu C.

3. Države članice osiguravaju da se provjerom sustava iz članka 1. stavka 2. točke (b) dokaže sukladnost tih sustava sa zahtjevima ove Uredbe koji se odnose na interoperabilnost, učinkovitost, kvalitetu usluga i sigurnost.

Članak 9.**Sukladnost**

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale sukladnost s ovom Uredbom.

Članak 10.**Prijelazne odredbe**

1. Prijelazne odredbe iz članka 10. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 552/2004 primjenjuju se na sustave Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (dalje u tekstu EATMN) iz članka 1. stavka 2. od stupanja ove Uredbe na snagu u odnosu na postupke obavješćivanja i početne koordinacije.

Za postupke revizije koordinacije, prekida koordinacije, osnovnih podataka o letu ili promjene osnovnih podataka o letu primjenjuju se na EATMN sustave od 1. siječnja 2009.

2. Prijelazne odredbe iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 552/2004 primjenjuju se na sustave iz članka 1. stavka 2. od 31. prosinca 2012.

Članak 11.**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se na sve EATMN sustave iz članka 1. stavka 2. u odnosu na postupke revizije koordinacije, prekida koordinacije, osnovnih podataka o letu i promjene osnovnih podataka o letu od 1. siječnja 2009.

Primjenjuje se na sve EATMN sustave iz članka 1. stavka 2. koji su na taj dan u upotrebi od 31. prosinca 2012.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 6. srpnja 2006.

Za Komisiju

Jacques BARROT

Potpredsjednik

PRILOG I.

Zahtjevi o interoperabilnosti i učinkovitosti

(iz članka 3.)

DIO A: OPĆI ZAHTJEVI

1. ZAHTJEVI U ODNOSU NA SUSTAV
  - 1.1. Sustav osigurava sve informacije potrebne za prikaz, obradu i kompilaciju sistemskih podataka koji se razmjenjuju u specificiranim postupcima.
  - 1.2. Sustav mora imati mogućnost automatskog primanja, pohranjivanja, obrade, izlučivanja i pripreme za prikazivanje te prijenosa informacija o letu koje su relevantne za postupke obavješćivanja, koordinacije i prijenosa te civilno-vojne koordinacije.
  - 1.3. Sustav daje upozorenje ako se otkriju greške ili nepravilnosti pri razmjeni podataka.
  - 1.4. Sustav mora imati mogućnost davanja upozorenja relevantnim radnim mjestima u vezi sa sistemskom razmjenom podataka.
  - 1.5. Sustav osoblju ATC-a omogućuje preinaku informacija o letu koje su relevantne za postupke.
  - 1.6. Sustav mora imati mogućnost da osoblju ATC-a osigura informacije o statusu relevantnih postupaka sistemske razmjene podataka.
2. POHRANJIVANJE PODATAKA SISTEMSKE RAZMJENE PODATAKA
  - 2.1. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi pohranjuje podatke sistemske razmjene podataka na način koji omogućuju pozivanje i prikazivanje pohranjenih podataka.

DIO B. ZAHTJEVI ZA OBVEZNE POSTUPKE KOJI SE TEMELJE NA SISTEMSKOJ RAZMJENI PODATAKA

1. OBAVJEŠĆIVANJE
  - 1.1. Predmetne informacije o letu
    - 1.1.1. Informacije koje se odnose na postupak obavješćivanja moraju uključivati najmanje:
      - identifikaciju zrakoplova,
      - SSR mod i kod (ako je na raspolaganju),
      - zračna luka odlaska,
      - predviđene podatke,
      - zračna luka odredišta,
      - broj i tip zrakoplova,
      - tip leta,
      - mogućnosti i status opreme.
    - 1.1.2. Informacije o „mogućnostima i statusu opreme” uključuju najmanje smanjeni minimum vertikalnog razdvajanja (dalje u tekstu „RSVM”) i mogućnost 8.33 KHz.
    - 1.1.3. Informacije o „mogućnostima i statusu opreme” mogu sadržavati i druge elemente u skladu s pisanim sporazumom.
  - 1.2. Pravila primjene
    - 1.2.1. Postupak obavješćivanja izvodi se najmanje jedanput za svaki odgovarajući let za koji je planirano da će prijeći granicu, osim u slučaju kada let podliježe postupku obavješćivanja i koordinacije prije uzlijetanja.
    - 1.2.2. Kriteriji za prekogranično obavješćivanje o letovima moraju biti u skladu sa sporazumom.

- 1.2.3. Ako se postupak obavješćivanja ne može izvesti do međusobno dogovorenog vremena prije postupka početne koordinacije, treba ga uključiti u postupak početne koordinacije.
- 1.2.4. Ako se izvodi, postupak obavješćivanja mora prethoditi postupku početne koordinacije.
- 1.2.5. Postupak obavješćivanja obavlja se ponovno svaki put kada se prije postupka početne koordinacije promijeni bilo koji od sljedećih podataka:
  - COP,
  - očekivani SSR kod na točki prijenosa kontrole,
  - zračna luka odredišta,
  - tip zrakoplova,
  - mogućnosti i status opreme.
- 1.2.6. Ako se utvrde odstupanja između prenesenih podataka i odgovarajućih podataka u prijemnom sustavu, ili ako takve informacije nisu na raspolaganju, što bi rezultiralo potrebom za korektivnim mjerama kada se prime sljedeći podaci u sklopu početne koordinacije, to se odstupanje predaje na rješavanje odgovarajućem radnom mjestu.
- 1.3. Vremenski kriteriji za započinjanje postupka obavješćivanja
  - 1.3.1. Postupak obavješćivanja započinje parametarski broj minuta prije procijenjenog vremena COP-a.
  - 1.3.2. Parametri obavješćivanja moraju biti uključeni u pisani sporazum između dotičnih jedinica ATC-a.
  - 1.3.3. Parametri obavješćivanja mogu se odrediti posebno za svaku točku koordinacije.
2. POČETNA KOORDINACIJA
  - 2.1. Predmetne informacije o letu
    - 2.1.1. Informacije koje se odnose na postupak početne koordinacije moraju uključivati najmanje:
      - identifikaciju zrakoplova,
      - SSR mod i kod,
      - zračna luka odlaska,
      - predviđene podatke,
      - zračna luka odredišta,
      - broj i tip zrakoplova,
      - tip leta,
      - mogućnosti i status opreme.
    - 2.1.2. Informacije o „mogućnostima i statusu opreme” uključuju najmanje „RSVM” i mogućnost 8.33 KHz.
    - 2.1.3. Informacije o „mogućnostima i statusu opreme” mogu sadržavati i druge elemente obostrano dogovorene pisanim sporazumom.

- 2.2. Pravila primjene
- 2.2.1. Postupak početne koordinacije izvodi se za sve odgovarajuće letove za koje se planira prijelaz granice.
- 2.2.2. Kriteriji za prekograničnu početnu koordinaciju letova moraju biti u skladu s pisanim sporazumom.
- 2.2.3. Ako već nije započet ručno, postupak početne koordinacije započinje automatski:
- u obostrano dogovorenom parametarskom vremenskom razdoblju prije procijenjenog vremena u točki koordinacije, ili
  - u vrijeme kada je let na obostrano dogovorenoj udaljenosti od točke koordinacije,
- u skladu s pisanim sporazumom.
- 2.2.4. Postupak početne koordinacije za let izvodi se samo jedanput, osim ako se započne postupak prekida koordinacije.
- 2.2.5. Nakon prekida postupka koordinacije, ista jedinica može ponovno započeti postupak početne koordinacije.
- 2.2.6. Predajna se jedinica obavješćuje o završetku postupka početne koordinacije, uključujući potvrdu prijemne jedinice – let se tada smatra „koordiniranim”.
- 2.2.7. Ako se ne potvrdi završetak postupka početne koordinacije u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem na radnom mjestu koje je odgovorno za koordinaciju leta unutar predajne jedinice.
- 2.2.8. Informacije o početnoj koordinaciji stavljaju se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u prijemnoj jedinici.
3. REVIZIJA KOORDINACIJE
- 3.1. Predmetne informacije o letu
- 3.1.1. Postupak revizije koordinacije osigurava povezivanje s letom koji je prethodno koordiniran.
- 3.1.2. Revizija koordinacije osigurava sljedeće informacije o letu, ako su one promijenjene:
- SSR mod i kod,
  - procijenjeno vrijeme i razina leta,
  - mogućnosti i status opreme.
- 3.1.3. Ako je tako obostrano dogovoreno, podaci revizije koordinacije sadrže sljedeće podatke, ako su se oni promijenili:
- točku koordinacije,
  - rutu.
- 3.2. Pravila primjene
- 3.2.1. Postupak revizije koordinacije može se izvoditi jedanput ili više puta s jedinicom s kojom se let trenutačno koordinira.
- 3.2.2. Postupak revizije koordinacije se izvodi, ako:
- se procijenjeno vrijeme preleta na točki koordinacije razlikuje od onog koje je prethodno dano više od obostrano dogovorene vrijednosti,
  - se razina predaje, SSR kod ili mogućnosti i status opreme razlikuju od prethodno danih.

- 3.2.3. Ako je tako obostrano dogovoreno, postupak revizije koordinacije provodi se kada dođe do bilo kakve promjene sljedećeg:
- točke koordinacije,
  - rute.
- 3.2.4. Predajna jedinica se obavješćuje o završetku postupka revizije koordinacije, uključujući potvrdu prijemne jedinice.
- 3.2.5. Ako se ne potvrdi završetak postupka revizije koordinacije u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem na radnom mjestu koje je odgovorno za koordinaciju leta unutar predajne jedinice.
- 3.2.6. Postupak revizije koordinacije izvodi se neposredno nakon relevantnog unosa ili ažuriranja.
- 3.2.7. Postupak revizije koordinacije zaustavlja se nakon što je let za obostrano dogovoreno vrijeme/udaljenost udaljen od točke prijenosa kontrole u skladu sa sporazumom.
- 3.2.8. Informacije o reviziji koordinacije stavljaju se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u prijemnoj jedinici.
4. PREKID KOORDINACIJE
- 4.1. Predmetne informacije o letu
- 4.1.1. Postupak prekida koordinacije osigurava povezivanje s prethodnim postupkom obavješćivanja ili koordinacije koji je otkazan.
- 4.2. Pravila primjene
- 4.2.1. Postupak prekida koordinacije izvodi se s jedinicom za koordinirani let, ako:
- ta jedinica više nije sljedeća jedinica u koordinacijskom nizu,
  - je plan leta u predajnoj jedinici otkazan i koordinacija više nije relevantna,
  - ako je od prethodne jedinice primljena informacija o prekidu koordinacije u odnosu na određeni let.
- 4.2.2. Postupak prekida koordinacije može se izvoditi s jedinicom za let za koji je obavljeno izvješćivanje, ako:
- ta jedinica više nije sljedeća jedinica u koordinacijskom nizu,
  - je plan leta u predajnoj jedinici otkazan i koordinacija više nije relevantna,
  - ako je od prethodne jedinice primljena informacija o prekidu koordinacije u odnosu na let,
  - ako let kasni na ruti i revidirana procjena ne može biti određena automatski.
- 4.2.3. Predajna jedinica obavješćuje se o završetku postupka prekida koordinacije, uključujući potvrdu prijemne jedinice.
- 4.2.4. Ako se ne potvrdi završetak postupka prekida koordinacije u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem na radnom mjestu koje je odgovorno za koordinaciju leta unutar predajne jedinice.
- 4.2.5. Informacije o prekidu koordinacije stavljaju se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u jedinici koja je obaviještena ili jedinici s kojom je koordinacija prekinuta.

5. OSNOVNI PODACI O LETU
  - 5.1. Predmetne informacije o letu
    - 5.1.1. Informacije u okviru postupka osnovnih podataka o letu osiguravaju najmanje:
      - identifikaciju zrakoplova
      - SSR mod i kod.
    - 5.1.2. Bilo kakve dodatne informacije koje se daju u okviru postupka osnovnih podataka o letu podliježu obostranom sporazumu.
  - 5.2. Pravila primjene
    - 5.2.1. Postupak osnovnih podataka o letu izvodi se automatski za svaki odgovarajući let.
    - 5.2.2. Kriteriji za osnovne podatke o letu moraju biti u skladu s pisanim sporazumom.
    - 5.2.3. Predajna jedinica se obavješćuje o završetku postupka osnovnih podataka o letu, uključujući potvrdu prijemne jedinice.
    - 5.2.4. Ako se ne potvrdi završetak postupka osnovnih podataka o letu u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem na odgovarajućem radnom mjestu unutar predajne jedinice.
6. PROMJENA OSNOVNIH PODATAKA O LETU
  - 6.1. Predmetne informacije o letu
    - 6.1.1. Postupak promjene osnovnih podataka o letu osigurava povezivanje s letom na koji odnosi prethodni postupak osnovnih podataka o letu.
    - 6.1.2. Bilo kakve druge informacije koje se odnose na postupak promjene osnovnih podataka o letu i s njima povezani kriteriji, podliježu obostranom sporazumu.
  - 6.2. Pravila primjene
    - 6.2.1. Postupak promjene osnovnih podataka o letu izvodi se samo za let o kojem je prethodno dana obavijest u okviru postupka osnovnih podataka o letu.
    - 6.2.2. Postupak promjene osnovnih podataka o letu započinje automatski u skladu s obostrano dogovorenim kriterijima.
    - 6.2.3. Predajna se jedinica obavješćuje o završetku postupka promjene osnovnih podataka o letu, uključujući potvrdu prijemne jedinice.
    - 6.2.4. Ako se ne potvrdi završetak postupka promjene osnovnih podataka o letu u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem na odgovarajućem radnom mjestu unutar predajne jedinice.
    - 6.2.5. Informacija o promjeni osnovnih podataka o letu stavlja se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u prijemnoj jedinici.

DIO C: ZAHTJEVI ZA IZBORNE POSTUPKE KOJI SE TEMELJE NA SISTEMSKOJ RAZMJENI PODATAKA

1. PREDUZLETNO OBAVJEŠĆIVANJE I KOORDINACIJA
  - 1.1. Predmetne informacije o letu
    - 1.1.1. Informacije koje se odnose na postupak preduzetnog obavješćivanja i koordinacije moraju uključivati najmanje:
      - identifikaciju zrakoplova,
      - SSR mod i kod (ako je na raspolaganju),
      - zračnu luku odlaska,
      - procijenjeno vrijeme uzleta ili predviđene podatke, kako je obostrano dogovoreno,

- zračnu luku odredišta,
  - broj i tip zrakoplova.
- 1.1.2. Informacije koje se odnose na postupak preduzetnog obavješćivanja i koordinacije iz jedinice kontrole završne kontrolirane oblasti (TMA) ili ACC moraju uključivati sljedeće:
- tip leta
  - mogućnosti i status opreme.
- 1.1.3. Informacije o „mogućnostima i statusu opreme” uključuju najmanje RSVM i mogućnost 8.33 KHz.
- 1.1.4. Informacije o „mogućnostima i statusu opreme” mogu sadržavati i druge elemente kako je obostrano dogovoreno pisanim sporazumom.
- 1.2. Pravila primjene
- 1.2.1. Postupak preduzetnog obavješćivanja i koordinacije izvodi se jedanput ili više puta za svaki odgovarajući let za koji je planirano da će prijeći granicu, kada vrijeme leta od uzleta do točke koordinacije nije dovoljno da bi se mogli obaviti postupci početne koordinacije i obavješćivanja.
- 1.2.2. Kriteriji za prekogranično preduzetno obavješćivanje i koordinaciju letova moraju biti u skladu s pisanim sporazumom.
- 1.2.3. Postupak preduzetnog obavješćivanja i koordinacije obavlja se ponovno svaki put kada se prije uzleta promijeni bilo koji podatak koji je povezan s prethodnim postupkom preduzetnog obavješćivanja i koordinacije.
- 1.2.4. Predajna se jedinica obavješćuje o završetku postupka preduzetnog obavješćivanja i koordinacije, uključujući potvrdu prijemne jedinice.
- 1.2.5. Ako se ne potvrdi završetak postupka preduzetnog obavješćivanja i koordinacije u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem na radnom mjestu koje je odgovorno za obavješćivanje/koordinaciju leta unutar predajne jedinice.
- 1.2.6. Informacije o preduzetnom obavješćivanju/koordinaciji stavljaju se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u jedinici koja se obavješćuje.
2. PROMJENA FREKVENCIJE
- 2.1. Predmetne informacije o letu
- 2.1.1. Informacije koje se odnose na postupak promjene frekvencije moraju uključivati najmanje:
- identifikaciju zrakoplova.
- 2.1.2. Informacije koje se odnose na postupak promjene frekvencije uključuju bilo koje od sljedećih podataka, ako su na raspolaganju:
- oznaku oslobađanja,
  - odobrenu razinu leta,
  - dodijeljen smjer/putanju ili izravno odobrenje,
  - dodijeljenu brzinu,
  - dodijeljenu stopu uspinjanja/spuštanja.
- 2.1.3. Ako je obostrano tako dogovoreno, podaci o promjeni frekvencije uključuju sljedeće:
- trenutni položaj na putanji,
  - frekvenciju za koju je dana uputa.

- 2.2. Pravila primjene
  - 2.2.1. Postupak promjene frekvencije započinje predajni kontrolor ručno.
  - 2.2.2. Predajna ATC jedinica obavješćuje se o završetku postupka promjene frekvencije, uključujući potvrdu prijemne jedinice.
  - 2.2.3. Ako se ne potvrdi završetak postupka promjene frekvencije u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem na odgovarajućem radnom mjestu unutar predajne ATC jedinice.
  - 2.2.4. Informacije o promjeni frekvencije stavljaju se bez odlaganja na raspolaganje prijemnom kontroloru.
3. RUČNO PREUZIMANJE KOMUNIKACIJA
  - 3.1. Predmetne informacije o letu
    - 3.1.1. Informacije koje se odnose na postupak ručnog preuzimanja komunikacija moraju uključivati najmanje identifikaciju zrakoplova.
  - 3.2. Pravila primjene
    - 3.2.1. Postupak ručnog preuzimanja komunikacija započinje prijemna jedinica kada se uspostavi komunikacija.
    - 3.2.2. Prijemna ATC jedinica obavješćuje se o završetku postupka ručnog preuzimanja komunikacija, uključujući potvrdu predajne jedinice.
    - 3.2.3. Ako se ne potvrdi završetak postupka ručnog preuzimanja komunikacija u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem na odgovarajućem radnom mjestu unutar prijemne ATC jedinice.
    - 3.2.4. Informacije o ručnom preuzimanju komunikacija stavljaju se odmah na raspolaganje kontroloru u predajnoj jedinici.
4. OBAVIJEŠĆIVANJE O NAMJERI PRIJELAZA
  - 4.1. Predmetne informacije o letu
    - 4.1.1. Informacije koje se odnose na postupak obavješćivanja o namjeri prijelaza uključuju najmanje:
      - identifikaciju zrakoplova,
      - SSR mod i kod,
      - broj i tip zrakoplova,
      - oznaku odgovornog sektora,
      - rutu prijelaza uključujući procijenjeno vrijeme i razinu leta za svaku točku na ruti.
  - 4.2. Pravila primjene
    - 4.2.1. Postupak obavješćivanja o namjeri prijelaza započinje kontrolor ručno ili se započinje automatski kako je opisano u pisanom sporazumu.
    - 4.2.2. Jedinica koja obavješćuje, obavješćuje se o završetku postupka obavješćivanja o namjeri prijelaza, uključujući potvrdu jedinice koja se obavješćuje.
    - 4.2.3. Ako se ne potvrdi završetak postupka obavješćivanja o namjeri prijelaza u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem u jedinici koja obavješćuje.
    - 4.2.4. Informacije o obavješćivanju o namjeri prijelaza stavljaju se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u jedinici koja se obavješćuje.

5. ZAHTEJ ZA ODOBRENJE PRIJELAZA
  - 5.1. Predmetne informacije o letu
    - 5.1.1. Informacije koje se odnose na postupak zahtjeva za odobrenje prijelaza uključuju najmanje:
      - identifikaciju zrakoplova,
      - SSR mod i kod,
      - broj i tip zrakoplova,
      - oznaku odgovornog sektora,
      - rutu prijelaza uključujući procijenjeno vrijeme i razinu leta za svaku točku na ruti.
    - 5.1.2. Ako je tako obostrano dogovoreno, zahtjev za odobrenje prijelaza sadrži podatke o mogućnostima i statusu opreme.
    - 5.1.3. Informacije o „mogućnostima i statusu opreme” uključuju najmanje RSVM.
    - 5.1.4. Informacije o „mogućnostima i statusu opreme” mogu sadržavati i druge elemente kako je obostrano dogovoreno.
  - 5.2. Pravila primjene
    - 5.2.1. Zahtjev za odobrenje prijelaza započinje kontrolor prema svom vlastitom sudu, u skladu s uvjetima navedenim u pisanom sporazumu.
    - 5.2.2. Jedinica koja ulaže zahtjev obavješćuje se o završetku postupka zahtjeva za odobrenje prijelaza, uključujući potvrdu jedinice koja prima zahtjev.
    - 5.2.3. Ako se ne potvrdi završetak postupka zahtjeva za odobrenje prijelaza u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem odgovarajućeg radnog mjesta u jedinici koja ulaže zahtjev.
    - 5.2.4. Informacije o zahtjevu za odobrenje prijelaza stavljaju se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u jedinici koja prima zahtjev.
  - 5.3. Operativni odgovor
    - 5.3.1. Na postupak zahtjeva za odobrenje prijelaza odgovora se:
      - prihvatanjem predloženih detalja o ruti/zračnom prostoru prijelaza,
      - protuprijedlogom koji sadrži drukčije detalje o ruti/zračnom prostoru prijelaza, kako je određeno u donjem odjeljku 6., ili
      - odbijanjem predloženih detalja o ruti/zračnom prostoru prijelaza.
    - 5.3.2. Ako se operativni odgovor ne primi unutar obostrano dogovorenog vremenskog intervala, dat će se odgovarajuće upozorenje radnom mjestu u jedinici koja ulaže zahtjev.
6. PROTUPRIJEDLOG ZA PRIJELAZ
  - 6.1. Predmetne informacije o letu
    - 6.1.1. Postupak protuprijedloga za prijelaz osigurava povezivanje s letom za koji je prethodno obavljena koordinacija.
    - 6.1.2. Informacije koje se odnose na postupak protuprijedloga za prijelaz uključuju najmanje:
      - identifikaciju zrakoplova,
      - rutu prijelaza uključujući procijenjeno vrijeme i razinu leta za svaku točku na ruti.

- 6.2. Pravila primjene
- 6.2.1. Protuprijedlog uključuje predloženu novu razinu i/ili rutu leta.
- 6.2.2. Jedinica koja daje protuprijedlog obavješćuje se o završetku postupka protuprijedloga za prijelaz, uključujući potvrdu jedinice koja je dala prvobitni zahtjev.
- 6.2.3. Ako se ne potvrdi završetak postupka protuprijedloga za prijelaz u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem odgovarajućeg radnog mjesta u jedinici koja daje protuprijedlog.
- 6.2.4. Informacije o protuprijedlogu za prijelaz stavljaju se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u jedinici koja je uložila prvobitni zahtjev.
- 6.3. Operativni odgovor
- 6.3.1. Nakon potvrde o uspješnoj obradi informacija o protuprijedlogu za prijelaz u jedinici koja je uložila prvobitni zahtjev, slijedi operativni odgovor jedinice koja je uložila prvobitni zahtjev.
- 6.3.2. Operativni odgovor na protuprijedlog za prijelaz može biti prihvaćanje ili odbijanje.
- 6.3.3. Ako se operativni odgovor ne primi unutar obostrano dogovorenog vremenskog intervala, dat će se upozorenje odgovarajućem radnom mjestu u jedinici koja je dala protuprijedlog.
7. OTKAZIVANJE PRIJELAZA
- 7.1. Predmetne informacije o letu
- 7.1.1. Postupak otkazivanja prijelaza osigurava povezivanje s prethodnim postupkom obavješćivanja ili koordiniranja koji je otkazan.
- 7.2. Pravila primjene
- 7.2.1. Postupak otkazivanja prijelaza započinje jedinica koja je odgovorna za let, kada se dogodi nešto od sljedećeg:
- let o kojem se prethodno obavijestilo postupkom osnovnih podataka o letu sada neće ući u zračni prostor obaviještene jedinice, ili više nije značajan za obaviještenu jedinicu,
  - prijelaz se neće obaviti rutom koja je navedena u informacijama sadržanim u obavijesti o prijelazu,
  - prijelaz se neće obaviti u skladu s uvjetima o kojima se dogovara ili u skladu s uvjetima koji su dogovoreni nakon dijaloga o prijelazu zračnog prostora.
- 7.2.2. Postupak otkazivanja prijelaza započinje se automatski ili ga započinje kontrolor ručno, u skladu s pisanim sporazumom.
- 7.2.3. Jedinica koja otkazuje prijelaz obavješćuje se o završetku postupka otkazivanja prijelaza, uključujući potvrdu jedinice koja je obaviještena/kojoj je uloženi zahtjev.
- 7.2.4. Ako se ne potvrdi završetak postupka otkazivanja prijelaza u okviru važećih zahtjeva kvalitete usluge, to će rezultirati upozorenjem odgovarajućeg radnog mjesta u jedinici koja otkazuje prijelaz.
- 7.2.5. Informacije o otkazivanju prijelaza stavljaju se na raspolaganje odgovarajućem radnom mjestu u jedinici koja je obaviještena/kojoj je uloženi zahtjev.

---

*PRILOG II.***Zahtjevi u vezi s kvalitetom usluge****(iz članka 4.)**

1. Raspoloživost, pouzdanost, sigurnost podataka i integritet podataka
  - 1.1. Oprema za sistemsku razmjenu podataka je na raspolaganju tijekom radnih sati jedinice.
  - 1.2. O bilo kojim planiranim razdobljima u kojima oprema ne radi, obostrano se dogovaraju dvije predmetne jedinice.
  - 1.3. Pouzdanost veze za sistemsku razmjenu podataka mora biti najmanje 99,86 %.
  - 1.4. U skladu s prihvaćenim postupcima osigurava se odgovarajuća razina integriteta i sigurnosti podataka koji se razmjenjuju upotrebom opreme sustava za razmjenu podataka.
2. Trajanje postupka
  - 2.1. Trajanje postupka je interval između započinjanja postupka i trenutka u kojem se početnoj jedinici stavi na raspolaganje potrebna potvrda.
  - 2.2. Trajanje postupka ne uključuje operativne odgovore, u slučajevima kada su oni potrebni.
  - 2.3. O najdužem trajanju postupka prije nego što se izda upozorenje, obostrano se dogovara.

—

*PRILOG III.***Zahtjevi o sigurnosti****(iz članka 6.)**

1. Provedba razmjene sistemskih podataka i veza glasovnih komunikacija zemlja-zemlja mora u najvećoj mogućoj mjeri isključivati mogućnost istovremene pogreške.
2. Zahtjevi o interoperabilnosti i učinkovitosti navedeni u stavcima 3.2.4., 3.2.5., 4.2.3., 4.2.4., 5.2.3., 5.2.4., 6.2.3. i 6.2.4. Priloga I. dijela B, smatraju se također zahtjevima o sigurnosti.
3. Zahtjevi kvalitete usluge navedeni u Prilogu II. za postupke revizije koordinacije, prekida koordinacije, osnovnih podataka o letu i promjene osnovnih podataka o letu, smatraju se također zahtjevima o sigurnosti.

—

PRILOG IV.

DIO A: ZAHTJEVI ZA OCJENU SUKLADNOSTI ILI PRIKLADNOSTI ZA UPORABU SASTAVNIH DIJELOVA IZ ČLANKA 7.

1. Postupcima provjere u fazi testiranja dokazuje se sukladnost sastavnih dijelova sa zahtjevima ove Uredbe u vezi sa interoperabilnošću, učinkovitošću, kvalitetom usluga i sigurnošću te njihova prikladnost za uporabu.
2. Proizvođač upravlja postupcima ocjene sukladnosti, i posebno:
  - određuje prikladne uvjete testiranja,
  - provjerava opisuje li plan testiranja sastavne dijelove u uvjetima testiranja,
  - provjerava udovoljava li plan testiranja u potpunosti svim primjenljivim zahtjevima,
  - osigurava dosljednost i kvalitetu tehničke dokumentacije i plana testiranja,
  - planira organizaciju testiranja, kadrove, instalaciju i konfiguraciju platforme za testiranje,
  - obavlja inspekcije i testove, kako je navedeno u planu testiranja,
  - piše izvješće u kojem prikazuje rezultate inspekcija i testiranja.
3. Proizvođač osigurava da sastavni dijelovi, pomoću kojih se izvode razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije, a koji su uključeni u uvjete testiranja, zadovoljavaju zahtjeve ove Uredbe u vezi s interoperabilnošću i učinkovitošću, kvalitetom usluge i sigurnošću.
4. Nakon što se obavi zadovoljavajuća provjera sukladnosti ili prikladnosti za uporabu, proizvođač na svoju odgovornost izdaje EZ izjavu o sukladnosti ili prikladnosti za uporabu, navodeći posebno zahtjeve ove Uredbe koje ti sastavni dijelovi zadovoljavaju i s njima povezane uvjete upotrebe u skladu s Prilogom III. točkom 3. Uredbe o interoperabilnosti.

DIO B: ZAHTJEVI ZA PROVJERU SUSTAVA IZ ČLANKA 8. STAVKA 1.

1. Postupcima provjere u simuliranim uvjetima koji odražavaju operativne uvjete ovih sustava dokazuje se sukladnost ovih sustava sa zahtjevima ove Uredbe u vezi s interoperabilnošću, učinkovitošću, kvalitetom usluga i sigurnošću.
2. Provjera sustava pomoću kojih se izvode razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije, izvodi se u skladu s prikladnim i priznatim postupcima testiranja.
3. Alati za provjeru sustava pomoću kojih se izvode razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije, moraju imati odgovarajuću funkcionalnost.
4. Provjerom sustava pomoću kojih se izvode razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije, dobivaju se elementi tehničkog dosjea iz Priloga IV. točke 3. Uredbe o interoperabilnosti, kao i sljedeći elementi:
  - opis provedbe,
  - izvješće o inspekcijama i testovima koji su izvedeni prije stavljanja sustava u rad.

5. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi upravlja postupcima provjere, i posebno:
  - određuje prikladne simulirano operativne i tehničke uvjete koji odražavaju operativne uvjete,
  - provjerava opisuje li plan testiranja integraciju razmjene podataka koja podržava postupak obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te postupak civilno-vojne koordinacije u sustav koji se testira u simuliranim operativnim i tehničkim uvjetima,
  - provjerava obuhvaća li plan testiranja u potpunosti zahtjeve ove Uredbe u vezi s interoperabilnošću i učinkovitošću, kvalitetom usluge i sigurnošću,
  - osigurava dosljednost i kvalitetu tehničke dokumentacije i plana testiranja,
  - planira organizaciju testiranja, kadrove, instalaciju i konfiguraciju platforme za testiranje,
  - obavlja inspekcije i testove, kako je navedeno u planu testiranja,
  - piše izvješće u kojem prikazuje rezultate inspekcija i testiranja.
6. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi osigurava da provedba razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije, koja je integrirana u sustave koji rade u simuliranim operativnim uvjetima, zadovoljava zahtjeve ove Uredbe u vezi s interoperabilnošću i učinkovitošću, kvalitetom usluge i sigurnošću.
7. Nakon što se obavi zadovoljavajuća provjera sukladnosti, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi izdaju EZ izjavu o provjeri sustava koju dostavlja nacionalnom nadzornom tijelu zajedno s tehničkim dosjeom, kako se to zahtijeva člankom 6. Uredbe o interoperabilnosti.

DIO C: ZAHTJEVI ZA PROVJERU SUSTAVA IZ ČLANKA 8. STAVKA 2.

1. Postupcima provjere u simuliranim uvjetima koji odražavaju operativne uvjete ovih sustava dokazuje se sukladnost ovih sustava sa zahtjevima ove Uredbe u vezi s interoperabilnošću, učinkovitošću, kvalitetom usluga i sigurnošću.
2. Provjera sustava pomoću kojih se izvode razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije izvodi se u skladu s prikladnim i priznatim postupcima testiranja.
3. Alati za provjeru sustava pomoću kojih se izvode razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije moraju imati odgovarajuću funkcionalnost.
4. Provjerom sustava pomoću kojih se izvode razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije dobivaju se elementi tehničkog dosjea iz Priloga IV. točke 3. Uredbe o interoperabilnosti, kao i sljedeći elementi:
  - opis provedbe,
  - izvješće o inspekcijama i testovima koji su izvedeni prije stavljanja sustava u rad.

5. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi utvrđuje odgovarajuće simulirane operativne i tehničke uvjete koji odražavaju operativne uvjete i organizira da prijavljeno tijelo obavi postupke provjere.
  6. Prijavljeno tijelo upravlja postupcima provjere, i posebno:
    - provjerava opisuje li plan testiranja integraciju razmjene podataka koja podržava postupak obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te postupak civilno-vojne koordinacije, u sustav koji se testira u simuliranim operativnim i tehničkim uvjetima,
    - provjerava obuhvaća li plan testiranja u potpunosti zahtjeve ove Uredbe u vezi s interoperabilnošću i učinkovitošću, kvalitetom usluge i sigurnošću,
    - osigurava dosljednost i kvalitetu tehničke dokumentacije i plana testiranja,
    - planira organizaciju testiranja, kadrove, instalaciju i konfiguraciju platforme za testiranje,
    - obavlja inspekcije i testove, kako je navedeno u planu testiranja,
    - piše izvješće u kojem prikazuje rezultate inspekcija i testiranja.
  7. Prijavljeno tijelo osigurava da provedba razmjene podataka u postupku obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova te u postupku civilno-vojne koordinacije, koja je integrirana u sustave koji rade u simuliranim operativnim uvjetima, zadovoljava zahtjeve ove Uredbe u vezi s interoperabilnošću i učinkovitošću, kvalitetom usluge i sigurnošću.
  8. Nakon što uspješno obavi zadaće provjere, prijavljeno tijelo izdaje potvrdu o sukladnosti u odnosu na izvedene zadaće.
  9. Zatim pružatelj usluga u zračnoj plovidbi izrađuje EZ izjavu o provjeri sustava koju dostavlja nacionalnom nadzornom tijelu zajedno s tehničkim dosjeom, kako se to zahtijeva člankom 6. Uredbe o interoperabilnosti.
-

*PRILOG V.***Uvjeti iz članka 8.**

1. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora uspostaviti metode izvješćivanja unutar organizacije koje osiguravaju i dokazuju nepristranost i neovisnost prosudbe u odnosu na postupke provjere.
  2. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati da osoblje koje sudjeluje u postupcima provjere obavlja provjere s najvećim mogućim profesionalnim integritetom i najvećom mogućom tehničkom stručnošću te da su slobodni od bilo kakvih pritisaka i poticaja, posebno financijske vrste, koji bi mogli utjecati na prosudbu ili rezultate njihovih provjera, posebno od strane osoba ili skupina osoba na koje rezultati tih provjera utječu.
  3. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati da osoblje koje sudjeluje u postupcima provjere ima pristup opremi koja im omogućava ispravno obavljanje potrebnih provjera.
  4. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati da je osoblje koje sudjeluje u postupcima provjere dobro tehnički i profesionalno osposobljeno te da ima zadovoljavajuće znanje o zahtjevima provjere koje moraju provesti, odgovarajuće iskustvo na takvim poslovima te sposobnost izrade izvjava, evidencija i izvješća koji pokazuju da je provjera obavljena.
  5. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora osigurati da je osoblje koje sudjeluje u postupcima provjere sposobno za nepristrano obavljanje provjera. Novčana naknada ne smije ovisiti o broju izvedenih provjera niti o rezultatima.
-